

Uitgebreide terugkoppeling participatie omgevingsvisie

Behorend bij ontwerp omgevingsvisie dec 2022

Ingrediënten omgevingsvisie

De hoofdingrediënten voor de omgevingsvisie zijn:

1. input van inwoners en overige belanghebbenden
2. analyse van bestaand beleid
3. de omgevingseffectrapportage

Deze ingrediënten zijn door de projectgroep samengevoegd en gekneet en in meerdere rondes voorgelegd aan het college, de gemeenteraad en inwoners, ondernemers en organisaties in de stad.

Dat heeft geleid tot de concept omgevingsvisie die er nu ligt.

In deze bijlage kijken we terug op de input van inwoners en overige belanghebbenden en hoe die input heeft doorgewerkt in de visie.

Terugblik participatie en motiveringsplicht Omgevingswet

Nu de concept omgevingsvisie gepubliceerd is voor inspraak, zetten we op een rij wat we hebben gedaan om inwoners, ondernemers en organisaties te betrekken, wat de opbrengst daarvan is geweest en hoe dat heeft doorgewerkt in de concept omgevingsvisie zoals die er nu ligt. Daarmee geven we invulling aan de motiveringsplicht die de Omgevingswet koppelt aan participatie rond de omgevingsvisie.

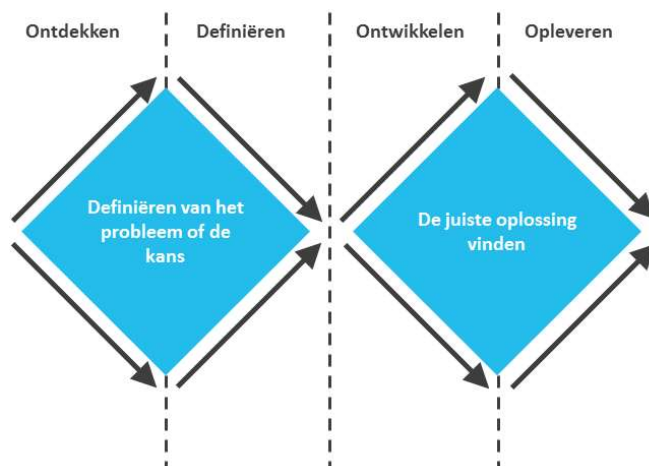
Hieronder geven we een terugblik op hoofdlijnen, in het vervolg van deze bijlage blikken we terug per stap uit het proces.

Wat hebben we gedaan?

Design thinking

Voor de opzet van het participatieproces hebben we gekozen voor de design thinking methodiek. Bij design thinking is de eerste stap om het vraagstuk goed in beeld te krijgen, om daarna in de tweede stap een oplossing te ontwerpen. Beide stappen kennen een divergerende of verkennende fase en een convergerende of toetsende fase. Zoals afgebeeld in onderstaand plaatje:

Voor de omgevingsvisie zijn deze stappen zo ingevuld:

Stap 1 vraagstuk in beeld brengen: 2019 – 2020

1. Verkennen: interviews met inwoners van huisnr 033 en stakeholders, vier bijeenkomsten in de stad, expositie en andere activiteiten in het Rietveldpaviljoen
2. Toetsen: eindbijeenkomst in Joriskerk
3. Product: bouwstenennotitie

Stap 2 oplossing ontwerpen: 2020 – 2022

- Verkennen: enquête MetAmersfoort, gesprekken op de markt in de stad en bijeenkomsten met belangengroepen en experts
- Product: richting voor omgevingsvisie
- Toetsen: enquête MetAmersfoort, gesprekken op meerdere plekken in de stad en zes (digitale) bijeenkomsten met belangengroepen en experts. Ook stuurden een aantal bewoners brieven en mails met hun reactie.
- Uitwerken in concept omgevingsvisie
- Toetsen in inspraak: dat vindt nu plaats

Wat hebben we gehoord?

De honderden mensen die op één of meerdere momenten mee hebben gedaan aan de interviews, gesprekken, bijeenkomsten en/of enquêtes hebben allemaal een eigen kijk op de stad. En hoewel het er honderden zijn, zijn dat nog lang niet alle 157.000 bewoners. Evengoed levert de inbreng duidelijke beelden en rode draden op.

Menselijke maat, prettige omvang van de stad

Zo zien we dat inwoners aangeven de menselijke maat in Amersfoort te waarderen en daar ook behoefte aan te hebben. Dat gaat dan over de omvang van de stad, dat je van noord naar zuid kunt fietsen, maar ook om wijken en buurten waarin je elkaar kunt kennen en ontmoeten.

Groen, duurzaam en gezond

Deelnemende inwoners vinden groen, duurzaamheid en gezondheid heel belangrijk voor de toekomst van de stad. Minder verharde straten, wegen en pleinen en meer groen kan ook rekenen op grote bijval.

Woningen ja, maar groeien?

De meeste mensen die we spraken, vinden dat er meer woningen nodig zijn. De woningnood baart bewoners zorgen. Bijna iedereen kent wel iemand die een huis zoekt en niet kan vinden. Toch zijn er ook vraagtekens bij de groei van de stad en de veranderingen die dat met zich meebrengt. Men vraagt zich af of meer hoogbouw, een forse toename van woningen in de bestaande stad, niet ten koste gaat van groen en van de menselijke maat.

Automobiliteit kan minder, maar niet voor iedereen

Het gebruik en parkeren van auto's levert ook een weerbarstig beeld op. Veel mensen geven aan het prima te vinden iets verder te lopen naar hun auto als daarmee de straat groener kan worden ingericht. Ook geven mensen aan dat meer ruimte voor lopen en fietsen ten koste mag gaan van ruimte voor de auto. De meeste mensen die hebben gereageerd zijn voor een autoluwe stadsring. Tegelijkertijd is er een groep bewoners die bereikbaarheid met de auto en parkeren voor de deur zeer belangrijk vindt.

Duurzaamheid en behoud van landschap

En tot slot zien we die twee invalshoeken ook bij duurzaamheid. Verreweg de meeste bewoners die meepraatten vinden duurzaamheid en duurzame energie opwekken heel belangrijk. Tegelijkertijd vragen de meeste mensen ook om dit niet ten koste te laten gaan van het landschap rond de stad. Eerst moeten de daken vol met zonnepanelen!

Hoe hebben we de resultaten van participatie meegenomen?

Menselijke maat en compacte stad

In de omgevingsvisie staat het belang en het principe van gezond samenleven en de menselijke maat centraal. Zowel vanuit de invalshoek van de compacte stad, waarin je gemakkelijk lopend of met de fiets op alle plekken komt waar je wilt zijn; werk, school, winkel, sportclub, tandarts etc.. Als vanuit de invalshoek van wijken en buurten waar je elkaar kunt kennen en ontmoeten.

In de omgevingsvisie is dat vertaald in de strategie voor levensaders en ontmoetingsplekken.

Levensaders zijn aantrekkelijk routes voor voetgangers en fietsers die meer zijn dan de snelste route van A naar B. Routes die aantrekkelijk zijn door een groene inrichting en waar iets te beleven en te zien is. Bijvoorbeeld omdat je langs het terras van een bedrijf of voorziening loopt, of langs winkels of kunst. En altijd omdat je langs plekken komt die uitnodigen om te ontmoeten. Een pleintje met een bankje in de schaduw van een boom, een speelplek, een terras, een schoolplein of een wijkvoorziening.

Groen, duurzaamheid en gezondheid

Met gezond samenleven als motto zetten we volop in op groen, duurzaamheid en gezondheid.

In de omgevingsvisie is dat bijvoorbeeld vertaald in meer ruimte voor groen, ten koste van ruimte voor de auto.

Het rapport "[verstening van de openbare ruimte](#)" van Stichting Natuur en Milieu (2022) biedt een methodiek om de groei van groen in de buurten te monitoren.

Woningen en groeien

Uit het participatietraject bleek dat deelnemende bewoners het belang van het bouwen van veel woningen onderschrijven. Doen we dat niet, dan worden bepaalde groepen mensen uit de stad geduwd omdat prijzen stijgen en alleen rijkere mensen een huis in Amersfoort kunnen kopen of huren. Omdat de bewoners duidelijk een inclusieve stad willen zijn, zetten we in de omgevingsvisie in op én het belang van bouwen én het belang van sturen op voor wie wordt gebouwd. Daarom zetten we bij nieuwbouw in op voldoende, passende en betaalbare woningen.

Hoogbouw is noodzakelijk om een aantrekkelijke openbare ruimte te kunnen behouden en realiseren in de groeiende stad. Tegelijk lijkt dat op gespannen voet te staan met het behouden van de menselijke maat door in buurten en wijken plekken te hebben waar je elkaar kunt kennen en ontmoeten. Toch kiezen we voor hoogbouw op een aantal geschikte plekken in de stad, gesteund door de resultaten van het participatieproces; We gaan daarbij sterker sturen op de bijdrage die hoogbouw kan bieden aan de kwaliteiten en behoeften uit de omliggende buurten, bijvoorbeeld door voorzieningen in de plint toe te voegen. Bouwen buiten de stad in het groen vinden we geen goed idee, want die groene ruimte is juist zo belangrijk om te recreëren en voor de natuur, zo blijkt.

Groeien is dus wat ons betreft heel belangrijk, om een inclusieve stad te kunnen blijven. De stad zal daardoor veranderen; er komen nieuwe gebieden bij zoals Langs Eem en Spoor, waar meer mensen per vierkante kilometer wonen dan we in Amersfoort tot nu toe gewend zijn. En ook op vrijkomende plekken in wijken kijken we hoe we op een goede manier passende woningen kunnen toevoegen. Een goede en aantrekkelijke openbare ruimte is daarbij een belangrijke randvoorwaarde.

Mobiliteit

Ook ten aanzien van mobiliteit maken we een duidelijke keuze: we kiezen voor actieve mobiliteit. Daarbij stellen we de voetganger en fietsers meer centraal en bieden we hiervoor meer ruimte waardoor dit, samen met goed openbaar vervoer, een goed alternatief is voor het gebruik en bezit van de auto. Met de resultaten van de participatie realiseren we ons dat dit voor veel inwoners best een spannend punt is. Mensen geven in veel gevallen nog de voorkeur aan de auto in plaats van de fiets of het OV. Dit vraagt om een gedragsverandering én om een inrichting van de stad die uitnodigt om te lopen en fietsen en bijvoorbeeld een goed aanbod voor deeltaxi.

Duurzaamheid en landschap

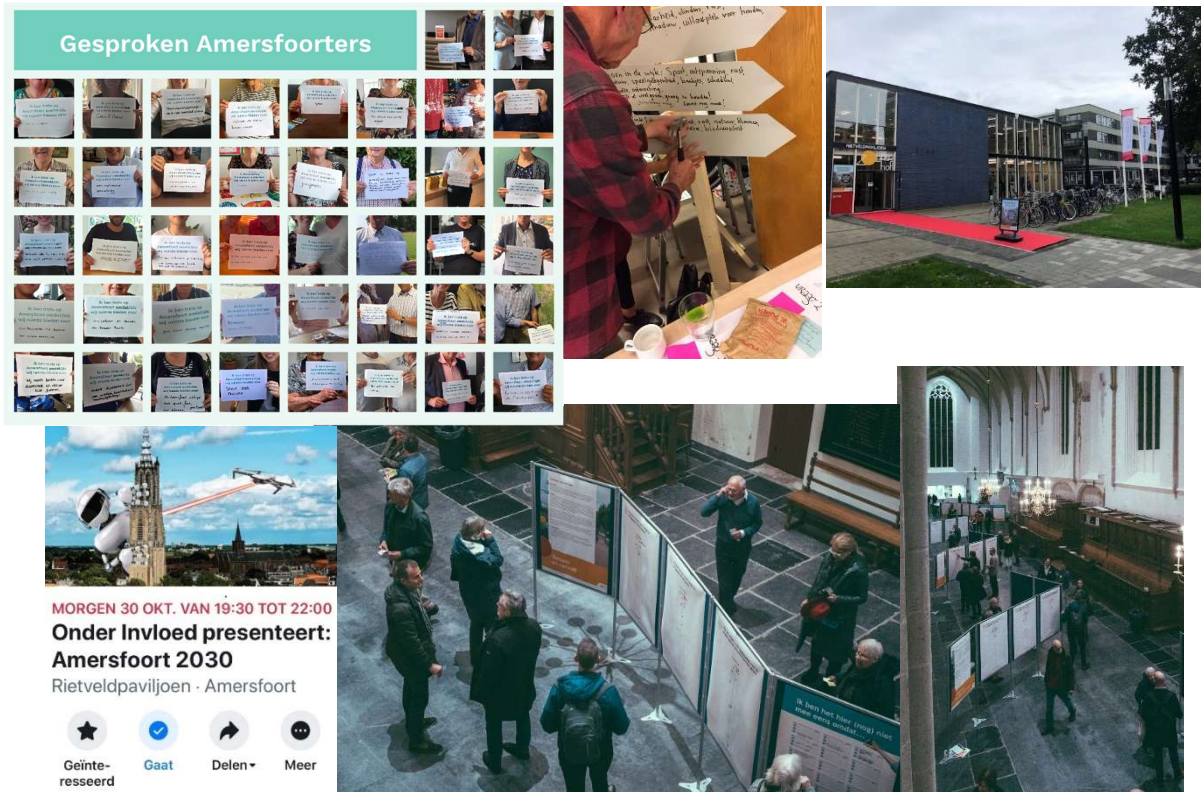
Bewoners vinden het belangrijk om zuinig te zijn op het ons omringende landschap en het erfgoed. In de omgevingsvisie is dat vertaald in de keuze om voor zonnepanelen in eerste instantie in te zetten op daken en pas in tweede of derde instantie op het groen rond de stad. Voor windenergie willen we op een aantal plekken wel ruimte vinden, vooral omdat dat echt nodig is om net zoveel energie op te wekken als dat we in de stad als verbruiken.

Terugblik participatie per stap van de totstandkoming van de Omgevingsvisie

Hieronder werken we per stap uit wat we hebben gedaan, welke opbrengst dat heeft opgeleverd en hoe we dat hebben verwerkt.

Stap 1: vraagstuk in beeld brengen

We hebben inbreng van inwoners, ondernemers en belangengroepen gevraagd voor het op een rij zetten van de opgave in de vorm van vraagstukken en deze opbrengst vervolgens bij hen getoetst.

1.1 Verkennen

1.1.1. Wat hebben we gedaan

Gesprekken georganiseerd:

1. Interviews bewoners nummer (0)33 en andere belanghebbenden in de stad
2. Eerste beeld van vraagstukken besproken in vier bijeenkomsten in de stad
3. Rietveldpaviljoen: exposities Panorama NL en Amersfoort, tweede 'de boer op' gesprek, workshops met scholieren en jongerendebat door 'onder invloed'.

Informeren:

- Inwoners, ondernemers en belangengroepen over al deze activiteiten geïnformeerd via de stadsberichten, social media, posters op allerlei plekken in de stad, e-mailnieuwsbrief omgevingsvisie en rechtstreeks via brieven en e-mails waar we dat konden.

1.1.2 Wat hebben we opgehaald?

In de interviews en de vier bijeenkomsten hebben we de vragen en behoeften opgehaald van inwoners. Al die opbrengst is vertaald in een aantal inzichten en thema's:

Identiteit:

Leven in een stad met een fijn formaat. Bewoners en belanghebbenden van Amersfoort hebben behoefte om te wonen in een stad met goede menselijke maat.

Daarmee wordt o.a. bedoeld:

1. Een stad die niet te groot is en niet te klein, je kunt van noord naar zuid fietsen
2. Niet anoniem, veel goed contact met burens, prettige sociale controle
3. Plek voor het gezin, kinderen kunnen op straat spelen
4. Ruimte voor ontmoeting door fysieke plekken als buurtcentra
5. Uitzicht op groen aan de randen van de stad, zoals de weilanden bij Vathorst. Voorkom het vergroeien met Nijkerk waardoor groen daar verdwijnt
6. Behoud de mooie historische binnenstad met voldoende faciliteiten voor winkelen en recreëren

Welkom zijn. Bewoners en belanghebbenden van Amersfoort hebben behoefte aan een stad waar iedereen onderdeel van is en waar mensen met elkaar in verbinding staan.

Daarmee wordt o.a. bedoeld:

- Stimuleren van een diversiteit aan inwoners in de stad
- Levendigheid en reuring in wijken door ruimte voor alle leeftijden, culturen, kunstenaars en creatievelingen
- Wijken waar men elkaar kent en kan ontmoeten (elkaar groeten, helpen, ontmoeten (bijv. in buurthuis,
- Sportgelegenheid, park of speeltuin), wijk schoonhouden, etc.)
- Mensen met elkaar in verbinding brengen, zowel (geboren en getogen) Amersfoorters als mensen van buitenaf
- Ontmoetingsplekken voor mensen van verschillende achtergronden, voor jong en oud
- Betrekken van kwetsbare groepen (o.a. ouderen, migranten etcetera) zodat iedereen onderdeel uitmaakt van de stad
- Rekening houden met hulpbehoevende mensen (o.a. goede voorzieningen en rolstoel/rollator vriendelijk)

Identiteit (1/2) Leven in een stad met

Bewoners en belanghebbenden van Amersfoort hebben behoefte aan een stad waar iedereen onderdeel van is en waar mensen met elkaar in verbinding staan.

Daarmee wordt o.a. bedoeld:

- » Een stad die niet te groot is en niet te klein, je kunt van noord naar zuid fietsen
- » Niet anoniem, veel goed contact met burens, prettige sociale controle
- » Plek voor het gezin, kinderen kunnen op straat spelen
- » Ruimte voor ontmoeting door fysieke plekken als buurtcentra
- » Uitzicht op groen aan de randen van de stad, zoals de weilanden bij Vathorst. Voorkom het vergroeien met Nijkerk waardoor groen daar verdwijnt
- » Behoud de mooie historische binnenstad met voldoende faciliteiten voor winkelen en recreëren

"Ik denk waar Amersfoort heel goed in is, is de menselijke maat. Je nog doorgroeit, maar dat gevoel van dat je in een sociale context leeft, dat is denk ik belangrijk om te behouden."

Identiteit (2/2) Welkom zijn

Bewoners en belanghebbenden van Amersfoort hebben behoefte aan een stad waar iedereen onderdeel van is en waar mensen met elkaar in verbinding staan.

Daarmee wordt o.a. bedoeld:

- » Stimuleren van een diversiteit aan inwoners in de stad
- » Levendigheid en reuring in wijken door ruimte voor alle leeftijden, culturen, kunstenaars en creatievelingen
- » Wijken waar men elkaar kent en kan ontmoeten (elkaar groeten, helpen, ontmoeten (bijv. in buurthuis, sportgelegenheid, park of speeltuin), wijk schoonhouden, etc.)
- » Mensen met elkaar in verbinding brengen, zowel (geboren en getogen) Amersfoorters als mensen van buitenaf
- » Ontmoetingsplekken voor mensen van verschillende achtergronden, voor jong en oud
- » Betrekken van kwetsbare groepen (o.a. ouderen, migranten etcetera) zodat iedereen onderdeel uitmaakt van de stad
- » Rekening houden met hulpbehoevende mensen (o.a. goede voorzieningen en rolstoel/rollator vriendelijk)

"Ik vind het heel leuk dat het hier een leuke mix is van jong en oud, import maar ook mensen die juist uit Amersfoort of Leusden komen. Wij hebben bewust niet voor een nieuwbouwwijk gekozen omdat je daar vaak alleen maar hetzelfde type mensen in een wijk hebt wonen."

"Het woord diversiteit wordt natuurlijk al snel geplakt op allochtoon of autochtoon. Het heeft voor mij ook te maken met opleiding en ontwikkeling, met wonen en werken, met kunst en cultuur."

"Het erom dat inwoners van de wijk elkaar kunnen ontmoeten. En het kan op allerlei plekken zijn bij een speeltuin, vereniging, of een openbare voorziening in de buurt. Jongeren zijn daarbij een aandachtspunt. Die moeten blijkaar toch een plek hebben waar ze kunnen hangen. Zonder dat ze overlast veroorzaken."

De Visiebouwplaats

Wonen: betaalbaar en divers wonen

Betaalbaar en divers wonen. Bewoners en belanghebbenden van Amersfoort hebben behoefte aan een betaalbaar en divers woonaanbod om de groei van inwoners een plaats te geven.

Daarmee wordt o.a. bedoeld:

- Iedere wijk een divers woonaanbod: zowel (sociale)huur/koop, zowel duur/goedkoop
- Kortere wachttijden op woningen en daarbij voorrang geven aan Amersfoorters
- Meer sociale huurwoningen
- Meer woningen voor ouderen en het behouden van huidige verzorgingstehuizen (i.p.v. sloop)
- Ombouwen van leegstaande (kantoor)panden naar nieuwe woningen
- Hoogbouw waarbij groen in de stad, open landschap in omgeving en karakteristieke sfeer van Amersfoort behouden wordt
- Opknappen van bestaande wijken
- Voorkomen van architectonische herhalingen in nieuwbouwwijken

Werken: plek om te kunnen werken

Plek om te kunnen werken. Bewoners en belanghebbenden van Amersfoort hebben behoefte aan fysieke ruimte om te kunnen werken.

Daarmee wordt o.a. bedoeld:

- Ruimte voor uitbreiding van bestaande bedrijven en vestigingsruimte voor nieuwe bedrijven
- Ruimte voor lokale MBO-ers, kleine ondernemers en de creatieve sector
- Werkgelegenheid in gelijke tred brengen met groei van de stad
- Vergroten innovatie dynamiek, vernieuwing en levendigheid (bijvoorbeeld door aantrekken studenten)

Voorzieningen: faciliteiten dichtbij en toegankelijk, vrijetijd doorbrengen

Faciliteiten dichtbij en toegankelijk. Bewoners en belanghebbenden van Amersfoort hebben behoefte aan compleet aanbod voorzieningen.

Daarmee wordt o.a. bedoeld:

- Goed bereikbare faciliteiten
- Een diversiteit aan aanbod wordt gewaardeerd
- Overzichtelijke stad, compleet betreft voorzieningen.
- Er is behoefte aan meer buurthuizen en activiteiten voor ouderen
- Ruimte voor jongeren om elkaar te ontmoeten (om onder andere hangjongeren tegen te gaan)
- Meer ruimte voor vrijetijdswemmen
- Het mengen van functies in winkelcentra van winkels en horeca

Vrijetijd doorbrengen. Bewoners en belanghebbenden van Amersfoort hebben behoefte aan een levendig Amersfoort waar wordt ontmoet, ontdekt, ontspannen, bewogen, en gevierd.

Daarmee wordt o.a. bedoeld:

- Rijke historische (binnen)stad koesteren
- Huidige culturele klimaat behouden

Wonen

Betaalbaar en divers wonen

Bewoners en belanghebbenden van Amersfoort hebben behoefte aan een betaalbaar en divers woonaanbod om de groei van inwoners een plaats te geven.

Daarmee wordt o.a. bedoeld:

- » Iedere wijk een divers woonaanbod: zowel (sociale)huur/koop, zowel duur/goedkoop
- » Kortere wachttijden op woningen en daarbij voorrang geven aan Amersfoorters
- » Meer sociale huurwoningen
- » Meer woningen voor ouderen en het behouden van huidige verzorgingstehuizen (i.p.v. sloop)
- » Ombouwen van leegstaande (kantoor)panden naar nieuwe woningen
- » Hoogbouw waarbij groen in de stad, open landschap in omgeving en karakteristieke sfeer van Amersfoort behouden wordt
- » Opknappen van bestaande wijken
- » Voorkomen van architectonische herhalingen in nieuwbouwwijken

"Wat ik heel mooi hier vind is dat zowel huur- als koopwoningen zo mooi gemixt zijn. Dat heb je niet in veel wijken en daardoor blijft het ook al gauw netjes. Sociale huurwoningen willen nog weleens verpauperen en dat is toch niet zo prettig."

"Ik krijg een hele hoge flat voor mijn deur, maar dat heb ik ervoor over als daar de Eemland voor gespaard wordt. Hoogbouw is voor mij aantrekkelijker omdat ik het belangrijk vind dat het een open gebied blijft."

De Visiebouwplaats

- Een divers cultureel aanbod dat betaalbaar en toegankelijk is
- Evenementen binnen en buiten het centrum van Amersfoort, variërend in grootte en aanbod (muziek, theater, sport, spellen etcetera) voor diverse doelgroepen
- Een goed museum voor Amersfoort (klimatologisch, aanbod passend bij de grootte van de stad)
- Gezellige terrassen om te lunchen in de binnenstad (ook met kinderen)
- Goede verbindingen naar groen buitengebied behouden en genieten van diverse landschappen
- Groene gebieden in de wijken van de stad om te picknicken, te wandelen en vanwege het uitzicht
- Ruimte voor kinderen om te veilig te spelen
- Fysieke plaatsen en evenementen om te sporten
- Beperk de overlast (geluid, drukte, bereikbaar, rust) met name bij evenementen

Groen en openbare ruimte: groen gebruiken, veilig voelen op straat

Groen gebruiken. Bewoners en belanghebbenden van Amersfoort hebben behoefte om groene plekken (zowel dicht bij de woning/werkplek als in de omgeving Amersfoort) te gebruiken of gebruikt te zien worden.

Daarmee wordt o.a. bedoeld:

- Groen gebruiken voor spelende kinderen, picknicken, sporten, honden uitlaten, wandelen en fietsen
- Kunnen kijken naar anderen die groen gebruiken, uitzicht hebben op groen
- Groen dicht bij de woning
- De groene omgeving van Amersfoort koesteren
- Groen benutten voor ontmoeting
- Groen gebruiken voor wateropvang, hittebeperking en klimaatverbetering
- Groen goed onderhouden. Dan kan door de gemeente, maar de buurt kan ook zelf wat doen
- Schone stad (onderhoud, zwerfvuil opruimen etc.)
- Voldoende goede faciliteiten en stimulans in de wijken om in de buitenlucht te sporten

Veilig voelen op straat. Bewoners en belanghebbenden van Amersfoort hebben behoefte om met een veilig gevoel over straat te kunnen gaan.

Daarmee wordt o.a. bedoeld:

- Voorkomen van 'hangplekken' of plekken die samenscholing uitlokken
- Veilige kruispunten
- Goed verlichte tunnels, parkeergarages, fietspaden
- Gemêleerde wijken ipv clusters met één specifieke doelgroep
- Sociale controle: niet anoniem wonen, betrokkenheid in de wijk ervaren
- Veilige wegen en kruispunten
- Netjes onderhouden stad (geen graffiti, kapotte dingen, zwerfvuil of afbladderende verf)
- Kinderen die veilig kunnen spelen zonder kans om onder een auto te komen

Verkeer en vervoer: Amersfoort bereiken en veilig en gemakkelijk verplaatsen

Amersfoort bereiken. Bewoners en belanghebbenden van Amersfoort hebben behoefte om het centraal gelegen Amersfoort met alle vervoersmiddelen goed te bereiken.

Daarmee wordt o.a. bedoeld:

- De centrale ligging is prettig voor bedrijven gevestigd in Amersfoort en voor bewoners die elders werken
- Het behouden van de goede verbindingen met de randstad enerzijds en anderzijds het groen in de omgeving
- Goed bereikbaar met openbaar vervoer en auto,
- Voldoende uitvalswegen naar de snelweg
- Voldoende bushaltes en stations

- Aantrekkelijke wandel- en fietsroutes naar buitengebieden

Veilig en gemakkelijk verplaatsen. Bewoners en belanghebbenden van Amersfoort hebben behoefte om zich veilig en gemakkelijk te kunnen verplaatsen zonder anderen tot last te zijn.

Daarmee wordt o.a. bedoeld:

- Veilige wegen, bijvoorbeeld door splitsen verkeersstromen ((elektrische)fietsers, wandelaars, auto's en scooters op de weg)
- Snelle doorstroom is belangrijk maar groen hiervoor opofferen wordt niet gewaardeerd
- Parkeeroplossing die werkt voor automobilisten én omwonenden/bedrijven (betaalbaarheid parkeerkosten, voldoende laad- en losplaatsen, parkeerruimte tijdens spitsuur bij scholen en winkelcentra, geschikte langparkeerplaatsen, etc.)
- Meer plekken autoluw (bijvoorbeeld de binnenstad)
- Beperking geluidsoverlast door verkeer voor omwonenden
- Behoud van goed, mooi en veilig fietsnetwerk; inzetten op voldoende fietsparkeerplekken
- Behoud van goede treinverbindingen; inzetten op voldoende bushaltes & busroutes (onder andere Soesterkwartier)
- Stimuleren gebruik deelauto's
- Dilemma: fietsers willen meer ruimte, auto meer parkeerplek voor de deur

Duurzaamheid: leefbare duurzaamheid

Leefbare duurzaamheid. Bewoners en belanghebbenden van Amersfoort hebben behoefte aan een duurzame stad die tot stand komt vanuit goede afwegingen en concrete, en eenvoudige oplossingen

Daarmee wordt o.a. bedoeld:

- Gemakkelijk afval kunnen scheiden, met een systeem waarbij de straten netjes blijven
- Vergroten gebruik elektrische auto's, met voldoende laadpalen en netcapaciteit
- Zo min mogelijk verspillen en zo veel mogelijk repareren en hergebruiken
- Klimaatadaptieve stad, zoals tegels vervangen door groen en regenwater wateropvangen
- Goede luchtkwaliteit, want dit bevordert gezondheid en leefplezier (ramen open kunnen zetten, buiten zitten, fietsen)
- Aantrekkelijke alternatieven voor warmte en koken op aardgas, de noodzaak voor aardgasvrij wordt wel gevoeld
- Wind- en zonne-energie is belangrijk maar mag bij voorkeur niet afbreuk doen aan de beleving van het landschap

Gezondheid

Gezond verblijven. Bewoners en belanghebbenden van Amersfoort hebben behoefte aan een groene, gezonde stad om te sporten, te fietsen, te wandelen en te spelen.

Daarmee wordt o.a. bedoeld:

- Goede luchtkwaliteit
- Schone stad (onderhoud, zwerfvuil opruimen etc.)
- Stimulans om in de buitenlucht te sporten en te ontmoeten
- Voldoende goede faciliteiten in de wijken om buiten en binnen te sporten

1.1.3 Wat hebben we daarmee gedaan?

De opbrengst uit deze gesprekken heeft geleid tot een opsomming van de problemen, kansen en vraagstukken, thema's, met behoeften, opgaven en vraagstukken waar de omgevingsvisie een antwoord op zou moeten geven. Deze hebben we getoetst in een grote bijeenkomst in de Joriskerk.

De behoeften aan behoud van de menselijke maat en ruimte voor verbinding, sociale woningen en woningen voor ouderen en het belang van gezondheid, groen en duurzaamheid zijn van begin af aan gehoord en door het hele traject meegenomen als belangrijke pijlers voor de omgevingsvisie. Weerbarstiger zijn de vraagstukken rond woningen bouwen en groeien en hoeveel ruimte er moet zijn voor automobilititeit.

1.2 Toetsen

1.2.1 Wat hebben we gedaan?

We hebben de opbrengst van de gesprekken met Amersfoorters vertaald in behoeften, opgaven en vraagstukken voor de belangrijkste genoemde thema's. Die hebben we gepresenteerd in de Joriskerk en daar op allerlei manieren reactie op gevraagd.

Identiteit

Getoonde tekst

Behoefte

Amersfoort wil een gezonde, groene en duurzame stad zijn. Al van oudsher is Amersfoort een centraal knooppunt waar mensen samenkomen (Amersfoort betekent letterlijk 'doorvaadbare plaats in de Eem'). Het is een groene, diverse stad met een intiem karakter, zowel sociaal als ruimtelijk. Ruimte voor het ontmoeten van bekenden én onbekenden wordt belangrijk gevonden, net als contact met burens, een prettige sociale cohesie en het omkijken naar kwetsbare groepen. Het is een prachtige historische stad, zowel het centrum als de verschillende wijken en landschappen eromheen. Amersfoort heeft een fijn formaat: niet te groot en niet te klein, je kan eenvoudig van noord naar zuid fietsen. Levendigheid en reuring (geen chaos) gaat in Amersfoort hand in hand met ruimte om tot rust te komen. Amersfoort kenmerkt zich aan de ene kant door een jonge, hoogopgeleide bevolking en aan de andere kant als een stad voor iedereen.

Opgave

Omdat Amersfoort zo aantrekkelijk is groeit de stad: meer inwoners vragen om meer woningen, meer werk, meer voorzieningen, meer openbare ruimte, meer groen en meer mobiliteit. Met behoud van de Amersfoortse identiteit en ruimtelijke kwaliteit is dat een lastige opgave. Bij een gezonde, groene en duurzame stad horen goede bereikbare voorzieningen die voor bewegen en ontmoeten zorgen. Voldoende groen, goede bereikbaarheid (zowel binnen de stad als naar buiten) en voldoende werk en levendigheid zijn belangrijk voor een goede fysieke en mentale gezondheid. Diversiteit in de wijken en ruimte om te ontmoeten zorgen voor een intieme leefbare stad waarin mensen elkaar kennen en naar elkaar omkijken.

Vraagstukken

- Hoe kunnen we inzetten op gezondheid, groen en duurzaamheid en tegelijkertijd zorgen voor voldoende woningen, werk en bereikbaarheid?
- Hoe kunnen we groeien en tegelijkertijd het intieme karakter vasthouden en de leefbaarheid vergroten?
- Hoe kunnen we de groei van Amersfoort benutten voor het bevorderen van ontmoeting, levendigheid, inclusiviteit en diversiteit in de wijken?

Voorbeeld van presentatie van een thema tijdens bijeenkomst in de Joriskerk

1.2.2 Wat hebben we opgehaald?

De teksten zijn over het algemeen positief ontvangen: de bezoekers in de Joriskerk hebben zich herkend in deze behoeften, opgaven en vraagstukken. De behoeften zijn daarbij het meest positief gewaardeerd en men is het meest verdeeld over de vraagstukken. Het is dus duidelijk dat op de omgevingsvisie antwoord moest geven op deze vraagstukken waar de meeste verdeeldheid over was.

Alle reacties en opmerkingen zijn verwerkt en beschikbaar. Wilt u deze ontvangen, stuur dan een mail aan omgevingswet@amersfoort.nl.

Een kleine greep uit de reacties per thema:

- Bij het thema identiteit komt meerdere keren de vraag terug of Amersfoort wel zo moet groeien.
- Bij wonen zien we vragen over het voorkomen van opofferen van groen voor woningbouw.
- Bij werken zijn er vragen gesteld over hoe we zorgen dat de werkgelegenheid ook aansluit bij de aanwezige beroepsbevolking.
- Bij voorzieningen wordt onder andere aandacht gevraagd voor het faciliteren van ontmoeting.
- Bij verkeer valt op dat de behoefte aan minder ruimte voor de auto wordt onderstreept.
- Bij groen wordt de behoefte aan verschillende typen groen onderstreept en wordt aangegeven dat de openbare ruimte meer is dan groen alleen.
- Bij duurzame ontwikkeling wordt een aantal keer gevraagd om nog meer ambitie.
- Bij landelijk gebied herkent niet iedereen de behoefte aan meer verbinding tussen de stad en (de boeren op) het platteland. Wel is er veel bijval voor het groen houden van het buitengebied.

1.2.3 Wat hebben we daarmee gedaan?

De reacties die inwoners in de Joriskerk hebben meegegeven, hebben geleid tot aanpassingen in het overzicht van thema's en vraagstukken voor de omgevingsvisie.

1.3 product: bouwstenennotitie

De hele verkenningfase (het verkennen en definiëren uit de eerste ruit/ diamant van het design thinking proces) heeft geleid tot het opstellen van de bouwstenennotitie.

Naast de vraagstukken formuleerden we ook een eerste richting voor de omgevingsvisie: gezond, groen en slim groeien, waarin we aangeven een stad te willen maken die iedereen uitnodigt tot een gezonde levensstijl.

De bouwstenennotitie bestaat uit de volgende onderdelen:

- Uitgangspunten zoals startnotitie en Omgevingsvisies Rijk, provincie en regio
- Identiteit van Amersfoort van vroeger tot nu
- Trends en ontwikkelingen
- Voorstel leidraad: gezond, groen en slim groeien
- Vraagstukken rond de zeven thema's
- Voorstel voor uitwerking op vier niveaus: nationaal, regionaal, stedelijk en gebieden in de stad
- Vervolg: hoe vormen we bouwstenen om tot een Omgevingsvisie voor Amersfoort?

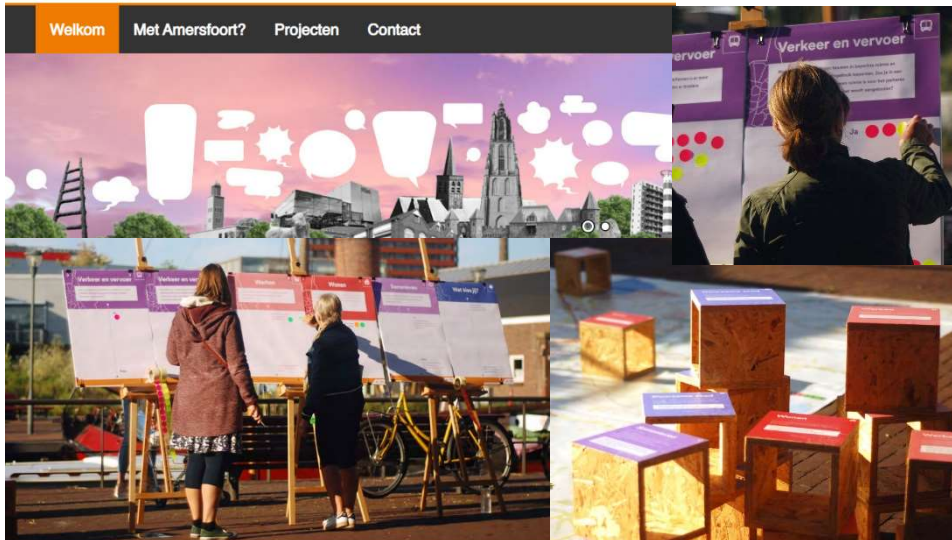

De bouwstenennotitie is in zijn geheel te lezen op www.amersfoort.nl/omgevingsvisie.

2. Stap 2 oplossing ontwerpen

2.1 Verkennen: enquête MetAmersfoort, gesprekken op de markt in de stad en met belangengroepen en experts

Met Amersfoort

2.1.1 Wat hebben we gedaan

Op basis van de vraagstukken in de Bouwstenennotitie formuleerden we vragen om online uit te zetten. Van juli tot september 2020 konden bewoners online via metamersfoort.nl hun mening geven op verschillende vragen en onderwerpen in de omgevingsvisie. De vragen waren gericht op mogelijke oplossingen en richtingen voor de omgevingsvisie gegeven de vraagstukken uit de bouwstenennotitie. In totaal zijn er online 479 vragenlijstjes ingevuld, 99 reacties gegeven op open vragen en 122 punten op de kaart gezet als antwoord op vragen als 'waar vindt u dat er ruimte is voor zonnepanelen?'. Daarnaast vonden er in september 2020 drie stadsgesprekken plaats, op het Eemplein en op de Grote Koppel. Met gebruik van dilemmavragen, stickers, een grote kaart en open vragenkaartjes zijn we het gesprek aangegaan met de bewoners over de verschillende thema's. De opbrengsten van deze twee vormen van participatie zijn door de projectgroep in twee werksessies geanalyseerd, wilt u het document met de opbrengst en inzichten per thema ontvangen, mailt u ons dan op omgevingswet@amersfoort.nl.

Tot slot hebben we (grotendeels online) bijeenkomsten met stakeholders georganiseerd. Ook daarvan is een verslag gemaakt. Wilt u dat verslag ontvangen, mailt u ons dan op omgevingswet@amersfoort.nl.

2.1.2 Wat hebben we opgehaald

Groen: Het belang en de waarde van groen wordt bij meerdere thema's genoemd. Opvallend is dat waar mensen graag meer of ander groen in hun buurt willen, zij daarbij vooral vragen om meer biodiversiteit en meer groen voor het tegengaan van wateroverlast.

Wonen: De meeste mensen die hebben gereageerd onderschrijven de ambitie om 1000 woningen per jaar te bouwen, waarvan 35% sociaal en 20% middenhuur en de meeste mensen zien hoogbouw daarbij als noodzakelijke stap. Tegelijkertijd uiten mensen zorgen over het toevoegen van woningen en hoogbouw, met name in bestaande wijken.

Landelijk gebied: Het landelijk gebied wordt over het algemeen zeer gewaardeerd voor de mogelijkheden om er te fietsen en wandelen, al is het soms wat te druk met gemotoriseerd verkeer. Zorgen zijn er vooral over de aanleg van zonnevelden in het buitengebied.

Duurzame stad: Het belang van duurzaamheid en gezondheid wordt breed gedeeld. Tegelijkertijd zien mensen zonnepanelen liever op daken of langs spoor en snelwegen dan in de vorm van zonnevelden in het buitengebied.

Samenleven / voorzieningen: Amersfoort heeft volgens de mensen die op deze vragen hebben gereageerd voldoende culturele voorzieningen, al mag er wel iets meer reuring zijn voor de leeftijdsgroep 20-35 jaar. Voor specifieke musea, grotere concertzalen, festivals of sportevenementen gaan deze mensen net zo lief naar andere steden.

Werken: Over het algemeen vinden de mensen die hebben gereageerd het belangrijk dat het aantal banen in Amersfoort meegroeit met het aantal inwoners. Tegelijkertijd zijn er zorgen over grote industrie en zien mensen liever een toename van kleinschalige bedrijvigheid in wijken.

Verkeer en vervoer: Van de mensen die de vragen hebben beantwoord, vindt een groot deel dat de auto best wat minder ruimte mag krijgen. Verder van huis parkeren is voor de meeste mensen geen punt, als daar groen voor in de plaats komt. Ook mag meer ruimte voor de fiets ten koste gaan van ruimte voor het gemotoriseerde verkeer. Tegelijkertijd geven mensen ook aan dat zij gewoon met de auto voor de deur willen kunnen parkeren en dat dit probleem heel wijk- en buurtafhankelijk is.

2.1.3 Wat hebben we daarmee gedaan

Deze opbrengst is verwerkt in de zes ontwikkelopgaven in de 'Richting voor de omgevingsvisie'. Op een aantal punten knellen de opgaven met de zorgen van mensen in de stad, zoals rond ruimte voor de auto en rond hoogbouw en verdichting.

2.2 Product: richting voor omgevingsvisie

Het product dat we met de input vanuit participatie en de input uit de Omgevingseffectrapportage hebben gemaakt, is de [Richting voor de omgevingsvisie](#). Daarin staan de zes ontwikkelopgaven. 'Gezond centraal' is het leidend principe. Deze richting is met de gemeenteraad besproken in een Ronde (peiling oktober 2021) .

2.3 Toetsen: enquête MetAmersfoort en gesprekken op meerdere plekken in de stad

2.3.1 Wat hebben we gedaan

In oktober / november 2021 kon iedereen reageren op de richting voor de omgevingsvisie. 240 bewoners vulden vragenlijsten in en vijf reacties zijn per e-mail binnengekomen. Op 8 plekken in de

stad hebben we in totaal 124 mensen gesproken. Op 1 december 2021 vond een online bijeenkomst plaats met ongeveer 30 belanghebbenden. We hebben de opbrengst samengevat in dit [verslag](#).

2.3.2 Wat hebben we opgehaald

Een paar highlights uit het genoemde verslag:

Het overgrote merendeel van de 30 belanghebbenden uit allerlei organisaties, van fietsersbond tot Vereniging Amersfoortse Bedrijven en van ontwikkelaar tot duurzaam wijkinitiatief, heeft aangegeven zich grotendeels te kunnen vinden in de richting. Ook hebben we gezien dat het grootste deel van de mensen die MetAmersfoort invulden aangeeft voorstander te zijn van minder verharding en meer groen om zo het regenwater beter op te kunnen vangen. Ook hebben 180 van de 236 mensen die hebben gereageerd op de vragen in MetAmersfoort aangegeven graag meer ruimte voor lopen en fietsen te creëren, ten koste van ruimte voor de auto.

2.3.3 Wat hebben we daarmee gedaan

De uitkomsten uit deze participatiefase hebben we meegenomen in de uitwerking van de richting in de nu voorliggende ontwerp omgevingsvisie.

Er zijn twee bijeenkomsten geweest met de projectgroep om de opbrengst te interpreteren en te vertalen naar de voorgestelde richtingen.

2.4 Toetsen ontwerp omgevingsvisie in inspraak

De stap waar we nu staan is het toetsen van de ontwerp omgevingsvisie. Dat gebeurt door de ontwerp omgevingsvisie te publiceren, ook in samengevatte vorm, en mensen om een reactie te vragen. Die reacties worden voor zover mogelijk verwerkt in de visie en daarnaast in een reactienota van een antwoord voorzien.